

KONCEPČNÍ ZÁMĚR
VÝZKUMNÉ ORGANIZACE
NA OBDOBÍ 2016 - 2022

NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY
ZÁMEK 672
696 62 STRÁŽNICE

I. ÚVOD

Základním podkladem pro Koncepční záměr výzkumné organizace Národního ústavu lidové kultury (dále jen NÚLK) na období 2016 - 2022 NÚLK je Zřizovací listina č.j. 18724/2008, ve které dodatek vydaný dne 10. 5. 2011 pod č. j. MK 24337/2011 vymezuje výzkumnou činnost organizace „NÚLK jako výzkumná organizace provádí základní, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií; vede oddělené účetnictví pro primární neekonomické činnosti uvedené v bodu 3. 1. 1. Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací tak, aby bylo zabráněno tzv. křížovému financování ekonomických činností, výzkumné organizace. Veškerý zisk pocházející z primárních neekonomických činností, pokud jsou na jejich financování použity veřejné prostředky, je zpětně investován do výzkumu a vývoje nebo do šíření jeho výsledků nebo do výuky. Podniky, které mohou uplatňovat vliv na výzkumnou organizaci jako podílníci nebo členové, nemají k výzkumným kapacitám nebo jím vytvořeným výsledkům výzkumu přednostní přístup“.

NÚLK ve své činnosti dodržuje stanovená kritéria pro posuzování naplnění definice výzkumné organizace a současně podmínky pro nehopodářské činnosti výzkumné organizace.

NÚLK se řadu let podílí na řešení vědecko-výzkumných úkolů v oboru lidové kultury a folkloru. Do roku 1995 byly úkoly výzkumu a vývoje formulovány jako samostatné dílčí projekty, v letech 1996 - 1998 se výzkumný záměr nazýval "Sběr, dokumentace a různé formy vědeckého zpracování dokladů o tradiční a lidové kultuře". Na tento projekt navázaly dva výzkumné záměry "*Výzkum jevů hmotného a nehmotného kulturního dědictví v oboru tradiční lidová kultura a folklor*" v letech 1999 – 2003 a „*Proměny tradiční lidové kultury a její vazby na hmotné a nehmotné dědictví lidstva*“ v letech 2004 - 2010. Jedná se o různé formy vědeckého zpracování, ochrany, uchování a prezentace jevů tradiční lidové kultury - kulturního dědictví, tradiční lidové kultury a folkloru, lidového tance, písně, hudby, lidových obyčejů, obřadů a zvyků, lidových řemesel, technologií lidové umělecké výroby, folklorismu, zásad muzejní práce apod. Od roku 2010 získává NÚLK každoročně finanční podporu na rozvoj výzkumné organizace, později označované za podporu na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace. V programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI řešil NÚLK v letech 2011 - 2015 ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity v Brně dva výzkumné projekty „*Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850–1950*“ a „*Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají*“.

Z dosud realizované výzkumné činnosti NÚLK vznikla celá řada důležitých výstupů, které mají povahu dokumentace, základního i aplikovaného výzkumu. Mezi dokumentační výstupy můžeme zařadit i shromažďování sbírkových předmětů prezentujících současnou podobu výrobních a řemeslných technologií v České republice. Tyto předměty jsou nejen hmotným dokladem dokumentovaných výrobních technologií, ale rovněž vítaným rozšířením výstavních projektů, které tvoří důležitý způsob prezentace výsledků výzkumné činnosti před odbornou veřejností. Dokladem je např. rozsáhlý výstavní projekt *Homo Faber*, který se dočkal několika reinstalací doma i v zahraničí a dále víceletá výstava Skromné umění. Díky výzkumu výrobních postupů hudebních nástrojů byla významným způsobem rozšířena expozice *Nástroje lidové hudby v České republice*. V souvislosti s řešením projektu NAKI „*Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají*“ vznikla v areálu MVJVM stejnojmenná výstava a v rámci projektu NAKI „*Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850–1950*“ byla realizována výstava *Lidový oděv na Moravě*, největší 3D expozice krojů z celé Moravy.

Důležitým komunikačním prvkem při zprostředkování výsledků výzkumné činnosti NÚLK, který cílí na odbornou i laickou veřejnost, jsou výukové a edukační programy, workshopy a přednášky. S ohledem na konkrétní témata je pro jejich realizaci aktivně využíváno specifické prostředí Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice a také Muzea vesnice jihovýchodní Moravy. Výukovým projektem zaměřeným na základní školy je rovněž projekt *Tady jsme doma – folklor do škol*, jenž zahrnuje celé území republiky a za dobu trvání se do projektu zapojilo několik desítek škol.

Standardním způsobem zprostředkování vědeckých poznatků odborné i laické veřejnosti je publikování odborných studií v předních domácích vědeckých časopisech. Vedle domovského periodika - *Národopisná revue* - to jsou *Folia Ethnographica*, *Musicologica Olomucensia*, *Ethnologia Europae Centralis*, *Textil v Muzeu a Sborník historie odívání* a také zahraniční časopisy *Sborník etnografického muzea v Martině* a *International Journal of Historical Archeology, USA*. Do publikační činnosti se pravidelně zapojují všichni odborní zaměstnanci ústavu. Vedle publikovaných dílčích výstupů výzkumné činnosti vzniklo několik výrazných monografií, které svým významem výrazně přesáhly hranice regionu i celé země. V posledních letech takto vznikly publikace *Lidový oděv na Moravě a ve Slezsku I. Ikonografické prameny do roku 1850* a dále *Knihy krejčovských stříhů v českých zemích v 16. až 18. století*, obě v českém i anglickém jazyce. Stále se rozvíjející edicí, která se v posledních letech vypracovala z projektu videodokumentace na odbornou monografii s přílohou filmového dokumentu je řada *Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR*. Základní řada se nově věnuje výzkumu výroby hudebních nástrojů a souběžně vznikla další řada *Tradiční postupy lidového odívání*, jejíž první výstup je věnovaný úvazům tištěných šátků. Na pomoc pedagogickým pracovníkům, kteří se věnují zpřístupňování prvků tradiční lidové kultury na základních školách je věnována publikace *Tady jsme doma – regionální folklor do škol*. Starší ediční počiny: *Od folkloru k folklorismu - Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku*; *Od folkloru k folklorismu - Slovník folklorního hnutí v Čechách*; *Malý etnologický slovník*; *Lidová*

kultura na Moravě; Proměny Slovácka; Guberniální sbírka; dále zpracování nominací a vydání ve formátu publikací Slovácký verbuňk – živá tradice, Jízda králů na jihovýchodě České republiky, Vesnické masopustní občůzky a masky na Hlinecku; aj.

Důraz na aplikovaný výzkum vedl řešitelské týmy obou projektů NAKI k odpovídajícímu směřování výzkumné činnosti a vytvoření adekvátních výstupů. Novou zkušeností je ověření teoreticky získaných poznatků z výzkumu hliněného stavitelství při stavbě experimentálního objektu v areálu MVJVM.

Vedle již zmíněných výstav se jedná o certifikované metodiky, výrobní postupy, mapy se specializovaným obsahem a software.

Příklady:

Památkový postup:

- *Hliněný podhoz a jádrová omítka na nabíjeném hliněném monolitickém zdivu.*

Ověřená metodika:

- *Ruční výroba nepálených cihel*

- *Dokumentace mužských oděvních součástí kalhotového, kabátového a košilového oděvu*

- *Metodika nedestruktivního průzkumu historických tkanin etnografického charakteru z období 1850 až 1950, jejich dokumentace a identifikace. MEP (Metodika etnografického průzkumu).*

Specializovaná mapa s odborným obsahem:

- *Kartografické znázornění stavebních projevů (technik použitých u hliněných staveb) na vymezeném území a jejich vzájemné souvislosti*

- *Lokální ložiska stavební hlíny na Moravě vhodná pro kompatibilní opravy a restaurování hliněných staveb*

- *Mapa výskytu soukenných kalhot na Moravě, Slovensku a v Polsku*

Mapa výskytu mužských vest na Moravě

Mapa výskytu ženských kabátků na Moravě

Mapa výskytu ženských sukni na Moravě

Mapa rozšíření mužského košilového oděvu ve sbírkovém fondu NÚLK

Mapa rozšíření ženských kabátků a vest ve sbírkovém fondu NÚLK

NÚLK dlouhodobě zastřešuje péči o tradiční lidovou kulturu v souvislosti s plněním základních dokumentů UNESCO a vlády ČR pro tuto oblast. Naplnění péče dosahuje jak v rámci odborné hlavní činnosti, tak prostřednictvím výzkumných projektů. NÚLK poskytuje metodologické, expertní a informační služby pro oblast tradiční lidové kultury odborné i laické veřejnosti, zabezpečuje odborné vzdělávací a dokumentační služby pro všechny druhy folklorních aktivit v České republice, spolupracuje a zprostředkovává spolupráci mezi odbornými institucemi a zájmovými skupinami se vztahem k tradiční lidové kultuře, mimo jiné ve vztahu k pověřeným odborným pracovištím, které vykonávají obdobné služby v regionech. Cíle odborné

činnosti vycházejí rovněž z úkolů Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2011 – 2015 a 2016 – 2020, schválené vládou ČR.

Koncepční záměr výzkumné organizace na období 2016 – 2022 navazuje na dosavadní odbornou činnost, základní a aplikovaný výzkum NÚLK a dále jej rozvíjí právě v duchu zásad dokumentů UNESCO, zejména Doporučení k ochraně tradiční lidové kultury a Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví, ratifikované ČR. Dlouhodobý koncepční záměr vychází z aktuálních potřeb společnosti, nutnosti zaznamenat projevy lidové kultury v celé její šíři, dokumentovat a odborně zpracovat a prostřednictvím moderních technologií zpřístupnit odborným i laickým zájemcům o lidovou kulturu.

Konkrétních cílů základního, aplikovaného výzkumu a prezentace bude dosaženo jak v rámci odborné činnosti NÚLK, tak institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace, prostřednictvím projektů v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity i různých národních a mezinárodních grantů vyhlášených pro oblast tradiční lidové kultury.

II. CÍL A ZAMĚŘENÍ KONCEPČNÍHO ZAMĚŘU

I) ZÁKLADNÍ VÝZKUM vybraných jevů tradiční lidové kultury v ČR

II) APLIKOVANÝ VÝZKUM vybraných jevů tradiční lidové kultury v ČR

III) PREZENTACE vybraných jevů tradiční lidové kultury v ČR

* * * * *

Ad I) ZÁKLADNÍ VÝZKUM vybraných jevů TLK České republiky

Jedná se o výzkum jevů hmotného a nehmotného kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury. Zaměření vychází z potřeby zřizovatele a jím naplňovaných úkolů k ochraně hmotného a nehmotného kulturního dědictví ČR ve vztahu k UNESCO. Z celé šíře tradiční lidové kultury se jedná především o výzkum lidových tanců, písní, hudby, lidových obyčejů, obřadů a zvyků, lidového oděvu, způsobů obživy, výrobních a řemeslných technologií, technologií, lidového stavitelství.

I. 1) Taneční tradice v ČR – výzkum a dokumentace vybraných typických tanečních projevů v současnosti. V návaznosti na redokumentaci prvků nemateriálního kulturního dědictví zapsaných na Reprezentativní seznam UNESCO je to především dokumentace mužského tance verbuňku. V souvislosti s vytvářením Národního seznamu jevů nemateriálního kulturního dědictví ČR se jedná o výzkum a dokumentaci dalších vhodných tanečních projevů, jako jsou Mužské mečové tance, Obřadní tanec Zavádka, Růžičková koleda, Chodská kolečka a další.

I. 1.1. Obřadní hodový tanec Zavádka na hanáckém Slovácku. Výzkumný projekt si klade za cíl zachycení vývoje tance Zavádka od nejstarších záznamů v písňových sbírkách F. Sušila, F. Bartoše, H. Bímy a Z. Jelínkové až do současné podoby. V jednotlivých lokalitách bude pořízen detailní popis, včetně záznamů nápěvů a textů zavádkových písní. Na základě určení společných (podobných) atributů obřadu budou stanoveny typy Zavádky a definován rozsah výskytu těchto typů. Pozornost bude věnována nositelům tance (vesnické chasy, stárci), pěveckým sborům a dechovým hudbám doprovázejícím tanečnický, stejně tak bude sledováno složení publika. Součástí výzkumu bude i videodokumentace, audiodokumentace a fotodokumentace vybraných lokálních variant tance Zavádka.

I. 2) Zvykoslovná tradice v ČR a její současná podoba. S ohledem na povinnost redokumentace prvků nemateriálního kulturního dědictví zapsaných na Reprezentativní seznam UNESCO je to především dokumentace Jízdy králů na jihovýchodě České republiky a Vesnických masopustních obchůzek na Hlinecku. V souvislosti s vytvářením Národního seznamu jevů nemateriálního kulturního dědictví ČR rovněž výzkum a dokumentace dalších vybraných zvykoslovných projevů, např. masopustní obchůzky a jejich specifické formy (růžičková koleda v jižních Čechách), jarní a velikonoční zvykosloví, májovo – letniční cyklus, letní a podzimní hody atd.

I. 3) Lidový oděv v kontextu vývoje středoevropského slohového oděvu –

Projekt si klade za cíl poskytnout odpověď na otázku o vzájemném vztahu lidového a slohového historického oděvu. V dosavadní literatuře byl tento vztah popisován většinou pouze na základě pocitově vnímané vnější podobnosti a nikoli jako výsledek důsledného rozboru a srovnávacího studia. Díky poznatkům získaným při řešení projektu NAKI „*Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850–1950*“, jehož výsledkem jsou mimo jiné i metodiky, např. *Dokumentace mužských a ženských oděvních součástí lidového oděvu*, můžeme podobným způsobem přistoupit též k dokumentaci historického oděvu a vytvořit potřebný základ pro srovnávací studium. Provedená dokumentace a identifikace oděvních součástí současně poslouží k vývoji specializovaných map s odborným obsahem, které budou přehledně prezentovat výskyt historických součástí ženského a mužského oděvu ve sbírkách moravských muzeí a galerií. Sofistikovaný systém propojuje informace zjištěné detailní identifikací zkoumaných sbírkových předmětů, kresebnou dokumentaci stříhových konstrukcí a

lokalizaci na mapě, což umožní snadný a přehledný způsob zjišťování informací o jejich typologii a uložení. Na základě těchto zjištění bude možné vytvořit reprezentativní výstavní instalaci pojednávající o historickém oděvu a jeho uplatnění ve venkovském prostředí. Na konkrétních předmětech bude možné dokumentovat nejen přejímání, ale též přetváření historických oděvních předloh, které stálo na počátku vzniku specifické podoby lidových krojů. Vzájemně se doplňující hlavní výsledky: mapa, výstava, kritický katalog výstavy, a na ně navazující vedlejší výsledky, v podobě knižní edice pramenů a analytických recenzovaných článků, vytvoří výjimečný soubor výsledků využitelných pro uchování, ochranu, edukaci a prezentaci tradičního lidového oděvu v jeho historickém kontextu.

I. 4) Výrobní a řemeslné technologie v ČR a jejich současná podoba

I.4.1. Výzkum výrobců lidových hudebních nástrojů a technologie výroby – projekt si klade za cíl provést výzkum a filmovou dokumentaci výrobních postupů jednotlivých skupin hudebních nástrojů.

Dokumentace stavby strunných trsacích nástrojů (2017-2018)

Strunné trsací nástroje tvoří obsáhlou složku strunných nástrojů. V českém lidovém prostředí se v minulosti užívali hlavně: kytara, kobza, harfa, citera, loutna. Pro výzkum a dokumentaci byly vybrány příbuzné nástroje sestavené ze skříňového korpusu bez krku: kobza a citera. Kobza je lokačně zasazena do oblasti Moravy a Slovenska. Citera má střeoevropské rozšíření na území ČR patřila hlavně (nikoli však výhradně) do instrumentáře německy mluvícího obyvatelstva. Výstupem projektu bude odborná monografie s přílohou filmového dokumentu, vydaná jako součást edice Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR.

Dokumentace stavby smyčcových nástrojů – housle (2019– 2020)

Houslařství je staré řemeslo, které v základě po staletí uchovává původní technologie a i stavba nástrojů v lidovém prostředí tak, jak dokazují mechanoskopické stopy na dochovaných nástrojích, kopíruje technologii užívanou v „profesionální“ praxi. Hlavním rozdílem je kvalita užitého materiálu a náradí. V českých zemích existovaly tři hlavní školy, které se odlišovaly v detailech stavby a tvarové charakteristice (Krušné hory, Praha a Podkrkonoší). Samotná stavba je zdlouhavá. Proto jako reálná možnost se jeví spolupráce s Houslařskou školou v Chebu. Výsledek projektu by byl přínosný také pro samotnou školu, neboť by vznikl materiál použitelný při studiu na jmenované škole. Realizace této části projektu bude náročnější na přípravu, proto se předpokládá realizace v období tří let. Výstupem projektu bude odborná monografie s přílohou filmového dokumentu, vydaná jako součást edice Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR.

I. 5) Lidové stavitelství

V souladu s plánem výstavby areálu MVJVM zaměřeného i na prezentaci hliněného stavitelství jihovýchodní Moravy, se výzkum zaměřuje především na dokumentaci

stavebních technologií a konstrukcí a jejich vztahu k průnikové oblasti středního Podunají – Moravy, západního Slovenska a Dolního Rakouska.

I.5.1 Digitalizace plánové dokumentace MVJVM (2016). Projekt si klade za cíl provést digitalizaci terénních zaměření a plánové dokumentace k expozičním objektům v MVJVM, uloženým ve stavebním archivu. Převedení do elektronické podoby má zajistit jejich snazší dostupnost a přehlednost zejména pro budoucí dostavbu muzea. Navíc budou ušetřeny originální plány, které manipulací značně trpí.

I.5.2 Konstrukční detaily lidových staveb (2016–2020). Projekt si klade za cíl provést dokumentaci a technický rozbor konstrukčních detailů hliněných staveb nacházejících se doposud v terénu, případně vhodně uchovaných památkových a muzejních exponátů. Záměrem je představit místa u lidových staveb, která často v plánové dokumentaci nejsou pro svou nepřístupnost zohledněna. Jednalo by se především o fotografie a kresby konstrukčních řešení vybraných objektů (podlahy, stěny, stropy, krovy a střešní krytina, oplocení aj.), doplněné o texty přibližující mimo jiné i širší souvislosti. Plánovaným výstupem je odborná monografie určena především pro potřeby muzeí v přírodě.

I.5.3 Interiér vesnického domu na jihovýchodní Moravě v první polovině 20. století (2016-2020). Interiér vesnického domu prošel v průběhu 1. poloviny 20. století hlubokou proměnou, která byla odrazem vývoje životního stylu venkovského obyvatelstva. Od domácností minimalisticky vybavených tradičním nábytkem až po interiéry 50. let, ve kterých se mísí tradice s různými styly a novodobými trendy. Cílem výzkumného úkolu je zachytit, popsat a analyzovat tyto jevy. Výzkum se zaměří na tři základní okruhy: **bytové textilie, dekorativní výzdoba, nábytek.** Plánovanými výstupy budou odborné studie, odborná monografie a výstava.

* * * * *

Ad II) APLIKOVANÝ VÝZKUM vybraných jevů TLK v České republice

II. 1) Experimentální centrum hliněného stavitelství v ČR a přilehlých oblastech střední a jihovýchodní Evropy. Projekt navazuje na výsledky projektu NAKI - *Technologie tradičního hliněného stavitelství na Moravě a vztahové souvislosti k oblasti středního Podunají.* Jeho záměrem je vytvoření experimentálního pracoviště, jež se bude zabývat analýzou hliněných staveb, jejich zkoumáním v oblasti užitých technologií a použitých nástrojů, jakož i aplikací těchto zjištění při výstavbě objektů v MVJVM. Projekt předpokládá výstavbu samostatného pracoviště, v jehož prostorách bude možné pracovat celoročně, aniž by experimentální stavby nebo jejich segmenty trpěly nepřízní počasí. Stavby z přírodních materiálů, zejména pak nepálené hlíny, jsou náchylné na tyto vlivy a při jejich zkoumání není možné dodržet tempo sezónní výstavby či stavbu úplně přerušit. Ve venkovním prostředí naopak předpokládáme simulování působení povětrnostních vlivů a nezajištěné konstrukce statických problémů u jednotlivých typů konstrukcí a v souvislosti s tím i návrhy adekvátních

způsobů sanací tradičních hlíněných staveb. Součástí pracoviště bude stálá expozice prezentující danou problematiku v jejím evropském kontextu.

II. 2) Prezentace jevů TLK prostřednictvím map v systému GIS

II.2.1. Mapa jevů tradiční lidové kultury v ČR - dotazníkové výzkumy současné podoby tradiční lidové kultury z let 2005- 2010. Projekt naplňuje jeden z úkolů Koncepce účinnější péče o tradiční lidové kultury v ČR. Navazuje na výstupy z dotazníkových výzkumů *Identifikace a dokumentace jevů TLK v ČR z let 2004 – 2010*, které budou postupně zanášeny do interaktivní elektronické mapy. Koncepčně je její vzhled rozčleněn na jednotlivé vrstvy map - zeměpisná, politická, etnografická. Interaktivní mapa, s jejíž realizací bylo započato v roce 2012, bude zveřejněna a průběžně aktualizována na speciálním internetovém portálu pod správou NÚLK. V roce 2015 byla spuštěna pracovní verze mapy prezentující okruh dotazníkového výzkumu zaměřený na obyčejové tradice. Výsledná elektronická databáze bude významným zdrojem pro vyhledávání projevů tradiční kultury pro odborníky i laickou veřejnost.

II.2.2 Mapová aplikace lidový oděv (MALO). Projekt předpokládá další rozšiřování a doplňování *Mapové aplikace lidový oděv (MALO)* na webu <lidovyodev.cz>, která vznikla v rámci projektu NAKI „*Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850–1950*“. Jejím prostřednictvím lze zobrazovat informace o mužských a ženských oděvních součástech, jejich zastoupení ve sbírkových fondech, lokalizaci a prostorových vztazích. Informace o existenci sbírkového předmětu je vyjádřena příslušným symbolem s lokalizací. Další poznatky, uložené v rozsáhlé informační databázi, z níž jsou mapy generovány, je možné studovat na připojené kartě s popisem, kresebnou a střihovou dokumentací, rozšířené u vybraných exemplářů o barevný kvaš. Zjištění řešitelů jsou prezentována formou *speciálních map s odborným obsahem*, které zachycují ženské sukně, zástěry, košile, vesty a kabátky a mužské kalhoty, košile, vesty, kabátky, kabáty a zástěry. Mapy je možné studovat samostatně i ve vzájemném průniku. Další práce na projektu předpokládá vznik mapy zahrnujících oděvní součásti z území sousedních regionů Čech, Slezska, Slovenska a Polska, které dodají současným mapám potřebný středoevropský kontext.

* * * * *

Ad III) PREZENTACE vybraných jevů TLK v České republice

III. 1) Specifické způsoby aplikace výsledků výzkumu a vývoje ve formě specializovaných prezentačních aktivit směřovaných k odborné i laické veřejnosti.

Neméně důležitým prvkem samotného vytvoření výsledků výzkumné činnosti je jejich šíření mezi odbornou i laickou veřejností. V tomto procesu disponuje NÚLK jedinečnými možnostmi, ve své hlavní činnosti zastřešuje nejen výzkumnou, ale i vydavatelskou a výstavní činnost. Díky tomu je možné zajistit šíření výsledků nejen pomocí povinných knihovních výtisků, ale prostřednictvím domácí i zahraniční knižní výměny a metodickou pomocí. Další možností je publikování vybraných studií ve vlastním periodiku *Národopisná revue*. Vedle tištěných výstupů je řada prací vydávána ve formě elektronických publikací. Novinkou jsou specializované odborné weby *lidovotextil* a *lidovyodev*, na nichž badatelé najdou mapovou aplikaci, virtuální badatelnu a virtuální výstavu *Lidový oděv na Moravě*. Výsledky jsou důležitým zdrojem informací v ČR i v zahraničí a přínosem pro vzdělávání odborníků i široké veřejnosti zabývající se tradiční lidovou kulturou.

III. 2) Elektronická knihovna. Projekt tzv. elektronické knihovny řeší NÚLK v rámci své odborné činnosti již od roku 2003. Prvořadým cílem je pomocí www stran zpřístupňovat na internetu publikace a dokumenty, které jsou pro studium lidové kultury zcela zásadní, jejichž vypůjčení a jakákoliv manipulace v knihovnách je spojena s řadou problémů a někdy je i zcela nemožná. NÚLK zveřejňuje v *elektronické knihovně* také některé své současné výstupy. Přístup do knihovny není omezen, zveřejněné dokumenty jsou proto v náhledech pro čtení volně k dispozici uživatelům internetu. Elektronická forma přístupu je v dnešní digitální době velmi potřebná.

Různé formy prezentace:

Mezinárodní folklorní festival – workshop - taneční, písňový a hudební folklor, Muzičky.

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici – workshop výrobní a řemeslné technologie, stavební technologie. Edukační činnost - dětská prohlídka, detektivka, specializované programy.

Výstavní činnost – Nástroje lidové hudby, Tradiční lidová kultura v ČR

Webové aplikace – MALO, Atlas textilu, Virtuální badatelna, Virtuální výstavy

Tady jsme doma – folklor do škol

VÝSLEDKY

Odborné studie

Publikace

Filmové dokumenty

Metodiky

Výrobní postupy

Mapy se specializovaným obsahem

Konference

Workshopy

III. ZÁVĚR

NÚLK se výzkumem tradiční lidové kultury jako součásti národního kulturního dědictví zabývá explicitně od svého vzniku. Shromažďuje, uchovává, popisuje a odborně zpracovává doklady o tradiční lidové kultuře, podporuje výměnu informací a zkušeností s obdobnými institucemi v zahraničí v dané oblasti. NÚLK připravil řadu edicí pramenného materiálu, je hlavním garantem a iniciátorem Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu, která definuje vztah a povinnosti exekutivy vůči tradiční lidové kultuře, a je také důležitým partnerem pro mezinárodní spolupráci a UNESCO.

NÚLK má vybudovanou základní personální i technickou infrastrukturu pro naplnění cílů koncepčního výzkumného záměru na období 2016 – 2022. Archivní a dokumentační fondy, již dnes náležejí mezi nejvýznamnější v České republice, zejména pokud se jedná o problematiku folklorních festivalů a slavností či folklorních kolektivů, stejně tak významné místo má dokumentace výrobních a řemeslných technologií. Všechny tyto fondy jsou dobrým základem pro plnění odborných a výzkumných úkolů. Technické podmínky jsou vytvořeny především zařízeními pro informační technologie - PC, softwarem i hardwarem, záložními zařízeními, dále prostorovými úložnými kapacitami. Ve sledovaném období se počítá s jejich průběžnou obměnou a doplňováním.

Výsledky základního a aplikovaného výzkumu pro účely hodnocení výzkumné organizace budou uplatňovány v souladu s danými pravidly a Metodikou hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů, schválenou usnesením vlády ČR pro sledované období.

Ve Strážnici dne 8. 12. 2015